

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.09.06.2022

Remziye Tosun
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır Sur ilçesine bağlı Bağıvar Mahallesi'nde Dicle Nehri'ne giren ve günlerdir aranan 10'uncu sınıf öğrencileri Osman Yetişgin, Enes Can ve Yunus Vural'ın 5 Haziran 2022 tarihinde cansız bedenlerine ulaşıldığı basına yansımıştır. Öğrencilerin izinli olarak yurttan çıktıktan sonra dönüş yolunda girdiği Dicle Nehri'nde kum ocaklarının kum ve çakıl çıkarmak için açtığı 9 metrelik çukura denk geldiği ve akıntıya kapılıp yaşamını yitirdiği beyan edilmiştir. Yaşanan acı olayın, Diyarbakır'da yıllardır faaliyet gösteren kum ocaklarının yol açtığı ihmal nedeniyle olması toplumda infiale sebep olmuştur. Yaşanan olaya ilişkin konuşan Muhtar Paşa Turan, kum ocaklarının Dicle Nehri'nde kum ve çakıl çıkarmasının önüne geçmek amacıyla durumu defalarca Belediye'ye ilettiğini ancak önlem alınmadığını beyan etmiştir. Ayrıca kum ocaklarının kaçak çalışmaları olduğunu, büyük çukurlara rağmen uyarı levhası konulmadığı yurttaşlar tarafından beyan edilmiştir. 2015 yılından itibaren söz konusu bölgede 5 kişinin boğulduğu bilinmektedir.

4 Haziran 2022 tarihinde ise Şırnak'ın Cizre ilçesinde serinlemek için girdikleri Dicle Nehri'nde 17 yaşındaki İdris Pütrü ve 13 yaşındaki Zekeriya Negiz akıntıya kapılıp yaşamını yitirmiştir. Pütrü ve Negiz'in yaşamını yitirdiği boğulma vakası, Nur Mahallesi Kurtuluş köyü kum ocakları mevkinde gerçekleşmesi çarpıcıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Diyarbakır'da Dicle Neri'nde yaşamını yitiren Osman Yetişgin, Enes Can ve Yunus Vural ve Cizre'de Dicle Nehri'nde yaşamını yitiren İdris Pütrü ve Zekeriya Negiz'in boğulma vakalarına ilişkin açılan soruşturma sayısı kaçtır? Soruşturmalar hangi aşamadaadır?
- 2- Diyarbakır'da Dicle Neri'nde Osman Yetişgin, Enes Can ve Yunus Vural'ın yaşamını yitirmesine sebep olan kum ocaklarının kum ve çakıl çıkarmak için açtığı 9 metrelik çukur sebebiyle söz konusu kum ocakları işletmesi hakkında soruşturma açılmış mıdır?
- 3- Muhtar Paşa Turan'ın, kum ocaklarının Dicle Nehri'nde kum ve çakıl çıkarmasının önüne geçmek amacıyla durumu defalarca Belediye'ye ilettiği ancak önlem alınmadığı beyanlarına ilişkin Bakanlığınız girişimleri nelerdir? Belediye'nin önlem almamasının gerekçesi nedir? Belediye'nin önlem almaması sonucu can kayıplarının gerçekleşmesine ilişkin inceleme başlatılacak mıdır?
- 4- Son 7 yılda aynı bölgede yaşamını yitiren 5 yurttaşın yaşamını yitirmesi karşı ilgili makamların adım atmamasının gerekçesi nedir?
- 5- Bakanlığınız Dicle Nehri kıyısında bulunan işletmelerin faaliyetlerinin doğaya, ekosisteme ve insan yaşamı tehdit etmesine ilişkin aldığı önlemler nelerdir?
- 6- Dicle Nehri kıyısında bulunan kum ocakları vb. işletmeler denetlenmekte midir? Kum ocaklarının kaçak çalışmaları olduğunu, büyük çukurlara rağmen uyarı levhası konulmadığı doğru mudur?
- 7- Dicle Nehri kıyısında görevli cankurtaran sayısı kaçtır?